

Acum exact un an, Robert Rosu a fost achitat de toate acuzațiile

Scris de av. Dan CRISTEA | Data: 23.11.2022 13:22

Acum exact 1 an, chiar pe vremea asta, asteptam solutia ce urma sa fie pronuntata in recursul de casatie promovat de Robert impotriva hotararii care a condamnat un avocat la 5 ani cu executare pentru exercitarea dreptului la opinie. Intamplarea facuse sa ma nimeresc fix la ultima vizita din ziua precedenta la Jilava, a 340-a zi de detentie, venisem de acolo intors pe dos, detaliile imi sunt inca vii (mult prea vii) in minte, insa nu e locul sa le descriu. Imi aduc aminte de o fraza a lui Robert din actiunea de daune – “Onorata instanta, nu cer sa intelegeti ce am trait, pentru ca, o spun smerit, o astfel de experienta poate fi inteleasa doar daca este traita”. La drept vorbind, cum sa descrii cum te-ai simtit cand nu ai fost lasat sa iesi saptamani intregi dintr-o celula de 12 mp, pe care ai impartit-o cu cine-stie-cati alti oameni? Cum sa descrii dormitul la 35 de grade cu ciorapi in maini si in picioare ca sa nu te mai muste plosnitele? Cum sa descrii violentele care aveau loc uneori chiar langa tine? Dar mai ales, cum sa descrii nedreptatea, umilinta de a sta TIMP DE 1 AN intr-o puscarie fara sa intelegi pentru ce esti acolo?

Acum exact 1 an, chiar pe vremea asta, Robert a fost achitat de toate acuzațiile aduse, dupa 341 zile de detentie grea si alte 94 zile de lipsire de libertate pentru masuri preventive. De la acest moment si pana acum, nu am mai putut scrie despre dosar din simplul motiv ca, instinctiv, nu am mai vrut sa imi aduc aminte. Ba mai mult, consumul emotional a fost atat de mare incat nu mi-a mai venit sa scriu aproape nimic pe teme de justitie – in afara dosarelor pe care le duc, orice alt eveniment absurd (printre ultimele, eliminarea abaterii disciplinare constand in nerespectarea Deciziilor CCR, diversele incercari de reintroducere a serviciilor in actul de justitie etc. etc.) s-au izbit de un fel de oboseala psihica, o nedorinta de a mai sti.

Cred totusi ca 23 noiembrie 2021 este o data care merita marcata in calendarul avocaturii romanesti. Ea este data in care un avocat a fost scos din puscarie, stabilindu-se definitiv ca nu poti fi incarcerat pentru opinii. Asa ca, in

amintirea acestui moment, cateva ganduri despre ce s-a intamplat in anul scurs de atunci:

1. Cred ca noi avocatii suntem in continuare lipsiti de o protectie suficienta si efectiva. Este destul sa te uiti la raportarea celorlalte parti din actul de justitie fata de noi. In ultimul an, am fost amenintat – in sala sau in scris – cu inchisoarea de diversi onorabili justitiabili in atatea randuri ca nu le mai tin minte, urmare desigur a “grupului infraccional” pe care l-am format cu diversi clienti pentru care indraznesc sa pledez. Argumentele mele in sustinerea unei teze de drept – “fals” si “inselaciune”. Faptul ca “pledez cu convingere” – circumstanta agravanta.

Totul sub privirile ingaduitoare, uneori chiar vag amuzate, ale diverselor instante, care nu au dispus niciodata vreo amenda judiciara, desi le-am solicitat in numeroase randuri sa o faca.

Daca reperul magistratilor romani este CJUE, poate ca ar fi ceva de invatat din tratamentul acordat avocatilor acolo. Incepand cu faptul ca presedintele completului te cheama inainte in biroul sau pentru a te intreba cam cat estimezi ca ai nevoie pentru pledoarie (nu sariti, nu e act de coruptie!) si terminand cu faptul ca orice atac la adresa avocatului in sala este de netolerat, privit ca o ingerinta in actul de justitie.

Altfel spus, protectia acordata avocaturii tine intai de respectul real acordat acestei profesii. Atunci cand magistratul va reactiona la o jignire adusa avocatului precum la o jignire adusa siesi, vom fi probabil mai sus ca sistem judiciar.

2. Tot mai multa lume s-a radicalizat. Se vorbeste despre „cauze” in termeni fanatici, fiecare isi gaseste o “menire” sacrosancta etc etc. Nicio problema, doar ca, intocmai precum la manual, radicalizarea e insotita de 2 simptome nasoaie: (i) “tunnel vision” – dorinta de a vorbi mereu si mereu si mereu doar despre cauza respectiva, (ii) intoleranta la dezacord – m-am obisnuit deja sa primesc mesaje de revolta, dispret, ura de la diverse “cunostinte” online carora “nu le vine sa creada” ca “m-am dat cu aialalti” in cine-stie-ce-tema sociala, politica etc.

In ce ma priveste personal, e simplu: (i) libertatea parerilor mele e nenegociabila, nu mi-o alinez cu nimeni, (ii) nu vad prea mare valoare in circlejerk-urile online de aprobare.

In ce ne priveste colectiv, cam nasol. Facebook et comp. au cam devenit de ceva vreme medii toxice, ale bulelor, din care foarte rar iesi cu ceva bun.

3. Am crezut si atunci, cred si acum ca lupta lui Robert Rosu a fost despre ceva mult mai mare decat cauza unui singur om. Asta e lupta avocaturii din vremurile de acum, o lupta a ultimei redute, a profesiei prin definitie incomoda presiunilor unui Stat care isi extinde tot mai mult influenta asupra institutiilor ce ar trebui sa il controleze. Tin minte vorbele unui profesor de etica de la Londra, Andrew Boon, care spunea despre avocati ca “ sunt uneori obligati sa ia decizii care se ridica impotriva ideii celorlalti despre ceea ce ar fi corect in situatii obisnuite” (Andrew Boon, Lawyers’ Ethics and Professional Responsibility, Hart Publishing, 2015, p. 3-4).

Prin urmare, de fiecare data cand un avocat nu e lasat sa vorbeasca in favoarea unui argument, unei situatii, unei persoane (daramite condamnat ca a vorbit!), profesia se afunda. Cine nu intelege asta, nu cred ca are ce cauta in justitie.

In egala masura, nu vad niciun ajutor dat acestei lupte din partea celor care se declara anti-tot din start. Avocatura convinge prin argumente, nu prin simplul act al opozitiei.

In incheiere, o rugaciune pentru magistratii care au scris acum 1 an urmatoarea fraza: "Avocatul, potrivit legii, nu este absolvit de raspundere penala, dar a contura o forma de participatie penala si a retine vinovatia acestuia – care isi exercita prerogativele profesionale in limitele legii, codului deontologic si ale statutului, servind, prin actele intocmite, apararea intereselor partii – constituie o teza profund eronata, de natura a anihila rolul acestuia in procedurile prevazute de lege".

Aceeasi rugaciune pentru colegii mei, pentru toti cei care au fost in strada sa strige pentru ca n-au putut accepta nedreptatea, pentru toti cei care mai cred in valori nenegociabile.